

K.K.T.C.
YAKIN DOĞU ÜNİVERSİTESİ
FEN-EDEBİYAT FAKÜLTESİ
TÜRK DİLİ VE EDEBİYATI
BÖLÜMÜ

ULUSAL ILICAN

TEZİN DANIŞMANI :

DOÇ. DR. BÜLENT YORULMAZ

HAZİRAN 1999

**FAHİM BEY
VE BİZ**

**ABDÜLHAK
ŞİNASI
HİSAR**

BEŞİNCİ BASKI

İSTANBUL - 1978

İÇİNDEKİLER

1. ÖNSÖZ
2. GİRİŞ
3. YAZARIN HAYATI
4. BİLİNMEYEN KELİMELEER
5. INDEX
6. GENEL INDEX
7. KAYNAKCA

ÖNSÖZ

Bu bitirme çalışması, Yakın Doğu Üniversitesi Fen-Edebiyat Fakültesi Türk Dili ve Edebiyatı Bölümü Yeni Türk Edebiyatı kapsamı dahilinde yapılmıştır.

Çalışmada Abdülhak Şinasi Hisar'ın Fahim Bey ve Biz adlı romanı ayrıntılı olarak incelenmiştir. Bu kapsam içinde bilinmeyen kelimeler çıkartılıp, açıklanmıştır.

Bu çalışmamda beni her türlü açıdan yönlendiren ve yardımlarını esirgemeyen Doç. Dr. Bülent Yorulmaz'a sonsuz teşekkürlerimi sunarım.

- GİRİŞ -

ESER HAKKINDA BİLGİ :

Eserlerinde, sadece geçmişe ait hatıralarını canlı tutmak ve geçmiş zamanda yaşanmış hayatı bize nakletmekten başka herhangi ciddi bir gayesi olmayan Abdülhak Şinasi Hisar, gerek hikaye, gerek deneme-hatıra, gerekse biyografi türündeki eserlerinde bir devamlılık ve bir bütünlük sağlamayı başarır. Mesela, sık sık aynı duygu hayal ve hatıraların tekrarlandığı *Boğaziçi Mehtapları*, *Boğaziçi Yalıları* ve *Geçmiş Zaman Köşkleri* 'nin meydana getirdiği üçlüde yazar, çocukluğunun kaybolmuş masal cenneti içinde Boğaziçi medeniyetinin bütün güzelliklerini gözler önüne sererken, *Fahim Bey ve Biz*, *Çamlıcadaki Eniştemiz* ve *Ali Nizami Bey'in Alafrangalığı* ve *Şeyhliği* 'nin meydan getirdiği diğer üçlüde ise, bazı küçük farklılıklarla birbirine benzeyen üç geçmiş zaman adamının hayat hikayeleri etrafında yine kaybolan zamanı anlatır.

"Benim hikayelerim sadece hatıralarımı canlı kılan eserlerdir" diyen Abdülhak Şinasi Hisar'ın ilk romanı *Fahim Bey ve Biz*, elli üç yaşın tecrübelerini de beraberinde taşır.

Yazarın babasının arkadaşı olan Fahim Bey, tahsilini Galatasaray'da yaptıktan sonra bir süre Babıali'de maaşsız olarak çalışmış Bursa eşrafından birinin oğludur. Biraz aile itibarını korumak, biraz da babası İstanbul'a gelince içinde bulunduğu garip durumu anlamasın diye, bütün odaları bomboş büyük bir konak kiralayan Fahim Bey vaktini bu boş odalarda keman çalarak geçirir. Günün birinde Londra Elçiliğine üçüncü katip tayin edilince, kendince çok önemli gördüğü bu işe başlarken şehrin en büyük terzisine gidip bir sefaret katibinin iyi giyimli olabilmesi için ne lazımsa yapılmasını söyler. Bir süre sonra elçilik binasına kapılardan zor sığan, içine ısmarlanan elbiselerin doldurulduğu büyük bir ambar getirilir. Fahim Bey, bu bir ambarı dolduran çeşit çeşit elbiseyi bir yandan bütün hayatı boyunca giymek mecburiyetinde kalırken, diğer yandan da yıllarca bunların borcunu ödemek zorunda kalacaktır. Gençliğinde kendisine kızını verip damat edinmek isteyen bir çok Paşa ve Beylerin tekliflerini kabul etmez, diğer orta halli bir ailenin kızı olan Saffet Hanım'la evlenir. 1908 II. Meşrutiyet Inkılabı'ndan sonra memlekette "Teşebbüs-i Şahsi" modası başlayınca, Fahim Bey, Bursa Ovasında pamuk yetiştirmeyi tasarlayarak, Dışişleri'ndeki görevinden ayrılır ve bu iş için bir sermaye sahibi aramaya koyulur. Toprak sahipleri başka başka kimseler oldukları ve hiç biri onun kendisine vekil tayin edip imtiyaz hakkı vermedikleri, hatta pamuk ekiminin nasıl yapılp sermayenin nerelere ve ne tarzda harcanacağı belli olmadığı için, sermaye sahipleri henüz tasarı halindeki bu projeden daha baştan cayarlar. Fakat Fahim Bey'in bundan sonraki hayatı bu işi gerçekleştirmek için kuracağı türlü türlü hayali tasarlayarak geçecektir.

ABDÜLHAK ŞİNASI HİSAR:

1888 Yılında İstanbul'da annesinin babası Muhtar Bey'in Rumelihisarı'ndaki yalısında dünyaya gelen Abdülhak Şinasi Hisar, devrin ileri gelen aydınlarından Mahmut Celalettin Bey'le Neyyir Hanım'ın ilk çocuklarıdır.

Babası, gençliğinde Paris'te birkaç yıl öğrenim gördükten sonra İstanbul'da önce Mürüvvet adlı bir kadın dergisiyle, daha sonra, çevresinde birçok isim sahibi yazarın toplanacağı Hazine-i Evrak (1881-1882) çıkarır, burada hikaye ve tenkit yazıları yayınlar. Baba tarafından dedesi Şehreminliği ve Mısır Kethüdalığı yapmış Tanzimat Devri ricalinde Hacı Hüsam Efendi'ye kadar uzanan Mehmet Celalettin Bey'in babası Şehremaneti Genel Müfettişlerinden Salahattin Bey, annesi ise Kafkasya'dan kaçırılıp İstanbul'da satılmış bir Çerkez kızıdır.

Yayın faaliyetlerinden dolayı devrin idaresi tarafından devamlı olarak göz altında tutulan Mahmut Celalettin Bey, bir süre sonra, önce Cezair-i Bahr-ı Sefid (Akdeniz Adaları), daha sonra Beyrut Maarif Müdürlüklerine tayin edilerek İstanbul'dan uzaklaştırılır. Kocası Beyrut'a nakledildiğinde Neyyir Hanım da büyük oğlu Abdülhak Şinasi ile onun yanına gider. Burada özel olarak tutulan bir Fransız mürebbiye küçük çocuğu ile dersleri vermeye başlar. Bir müddet sonra aile, mürebbiyeyi de yanlarına alarak, hep birlikte İstanbul'a döner.

Rumelihisarı'ndaki yalıda böylece tekrar dadılar, kalfalar ve mürebbiyeler arasında, Abdülhak Şinasi'nin sonraları Boğaziçi ve "geçmiş zaman"la ilgili eserlerinin bütün malzemesini meydan getirecek ve hafızasından bir türlü silinmeyecek unutulmaz güzellikte bir hayat başlar. İki kardeşin Boğaziçi'ndeki çocukluk günleri sanki bir masal dünyasında geçmektedir. Aile, senenin çeşitli aylarında bazen büyükbabanın Büyükkada'daki "eski zaman köşkü"ne, bazen yeğenlerinin Kanlıca'daki yalısına, bazen de "deli enişte"nin Çamlıca'daki köşküne taşınır. Rumelihisarı'ndaki yalıda ise, Mevlevi muhibbi büyükanne Nazperver Hanım'dan başlayarak Muhtar Bey, karısı Mihricemal Hanım, Neyyir Hanım, Mahmut Celalettin Bey, Abdülhak Şinasi, kardeşi Selim Nüzhet, hizmetçiler, uşaklar, kalfalar, aşçılar vd.nin meydana getirdiği büyük bir aile oturmaktadır. Yine bu sırada, bir yandan Fransız mürebbiye derslerine devam ederken, diğer yandan da, komşu yalıda oturan Tefik Fikret, önce Abdülhak Şinasi'ye, bir süre sonra da kardeşine özel olarak Türkçe dersleri vermeye başlar.

Abdülhak Şinasi 1905 yılında, büyük ölçüde okul arkadaşlarının tesiriyle, biraz da ailesinin maddi imkanlarına güvenerek, ailesine bile haber vermeden, bir yolunu bulur ve Galatasaray Sultanisi'nden ayrılarak Paris'e kaçır. Paris'e gider gitmez önce, "Ecole Libre des Sciences Politiques" (Siyasal Bilgiler Okulu)'na kaydılır. Hemen ardından da, küçüklüğünden beri gerek aile, gerekse okul çevresinde sürekli olarak tekrarlanan II. Abdülhamid düşmanlığının tesiriyle, Pariste bulunan Jöntürkler'le tanışır, onların fikri ve siyasi çalışmalarına katılır.

Orada sık sık görüştüğü kişiler arasında Jontürkler'in ileri gelenlerinden Prens Sabahattin, Ahmet Rıza, kendisi gibi bir Türk talebe Yahya Kemal ve sonraları hususi doktoru olacak olan Dr. Nihat Reşat Belger bulunur. Jontürkler'in çalışmalarıyla münasebeti ise, 1907'de Paris'te toplanan Umumi Jontürk Kongresi'ne katılacak kadar ileri bir durumdadır. İhtilalcilere olan bütün bu ilişkilere rağmen, mizaç olarak istese de ihtilalci olmayacak olan Abdülhak Şinasi'nin Paris'te asıl devam ettiği çevre, sadece sanat ve edebiyatla uğraşanların toplandıkları Quartier Latin olur. Uzun süre etkisi altında kaldığı Maurice Barres'le, Jean Moreas, Emil Faquet, Henri De Regnier ve Jean Cocteau ile burada tanışır; sık sık düzenlenen sanat toplantılarına katılır. Paris'teki hayatının bir bölümünü bu şekilde bir kültür ve edebiyat çevresi içinde geçiren Abdülhak Şinasi, bir ara Paris Öğrenciler Birliği'ne de girer; burada, Birlik mensuplarının hazırlamakta oldukları L'A dergisinin çıkışına yardım eder, dergiye yazı almak için Anatole France'la tanışır.

Resmi İşlerini sürdürürken bunların yanında bir taraftan da çeşitli dairelere yazılar yazmakta, daha sonra yayınlayacağı eserlerin hazırlıklarını yapmaktadır. Oldukça uzun süren bir hazırlık devresinden sonra 1941'de *Fahim Bey ve Biz*'i yayımlar. Türk okuyucusu tarafından büyük bir ilgiyle karşılanan eser, 1942 yılı "C.H.P. Hikaye ve Roman Mükafatı"nda üçüncülük kazanınca, yeni baskısı yapılır ve yazarın adı daha geniş bir okuyucu kitlesi tarafından duyulur. 1942'de Boğaziçi serisinin ilk kitabı olan *Boğaziçi Mehtapları*, iki yıl sonra ise ikinci romanı olan *Çamlıcadaki Eniştemiz* (1944) yayınlanır.

1945'te kardeşi arşivci, basın ve tiyatro tarih ve tiyatro tarihçisi Selim Nüzhet Gerçek'i kaybeder. Aynı Yıl Milletlerarası Barış Konferansı'na katılmak üzere Amerika'ya gider, bir süre orada kalır. Dönüşte hastalanır, doktorların tavsiyesiyle görevinden istifa ederek Ankara'dan ayrılır; İstanbul'a, içinde ölünceye kadar oturacağı Boğaz'a nazır Ayaspaşa'da bir daireye yerleşir (1948). Hayatı boyunca hiç evlenmeyen ve evlenmek de istemeyen Abdülhak Şinasi Hisar, İstanbul'da böylece bir yandan kendisine verilen İdare Meclisi azalığından aldığı maaşla geçinirken, bir yandan da daha çok yazma imkanına kavuşmuş olur. Bir ara tansiyon ve damar sertliğinin yol açtığı bir kriz hafızasının ve düşünme kabiliyetinin zayıflamasına sebep olur.

Yaşlandıkça hastalık haline varan aşırı titizliği, temizliğe karşı olan düşkünlüğü ve mikrop fobisiyle kim olursa olsun bütün insanlardan uzak durması, dost çevresinin gitgide daralmasına yol açar. Hatta hizmetinde çalışan sekreterlerle bile çok güç şartlarda anlaşır, yanına olur olmaz kişileri kabul etmez. Kendisi de bir geçmiş zaman adamı olan Ziya Osman Saba, 1950'lerde ağır şekilde hastalanıp evinden çıkamayacak duruma gelinceye kadar, uzun bir süre hizmetinde çalışır. Bu şekilde, oldukça güç şartlar altında süren yoğun çalışmalar sonucu 1952 yılında *Ali Nizami Bey*'in Alafrangalığı ve Şeyhliği adını taşıyan üçüncü romanı, 1954'de Boğaziçi Yalıları, 1955'de Aşk İmiş Her Ne Var Alemde adlı eski beyit ve mısralardan meydana gelen küçük antolojisi yayınlanır.

Hastalığının ve aşırı titizliğinin her geçen gün daha çok artmasına rağmen yayın faaliyeti devam eder. 1956'da *Geçmiş Zaman Köşkleri*, 1958'de *Geçmiş Zaman Fıkraları* ile İstanbul

ve Pierre Loti, 1959'da Yahya Kemal'e Veda adını taşıyan eserleriyle, ölümünden çok kısa bir süre önce de Ahmet Haşim adlı biyografisi yayınlanır (1963).

Yıllardır pençesi altında inlediği hastalıklardan kurtulamayarak 3 Mayıs, 1963'de ölür, ölümünün ertesi günü Merkezefendi mezarlığına gömülür.

Abdülhak Şinasi Hisar Paris'ten İstanbul'a döndüğü 1908 II. Meşrutiyetini takip eden günlerde kendisini Ahmet Haşim, Refik Halit, Hamdullah Suphi, İzzet Melih, Yahya Kemal, Yakup Kadri ve Süleyman Nazif gibi geniş bir sanatçı ve edebiyatçılar topluluğunun arasında bulunmasına rağmen, onlardan farklı olarak ne siyasi çalışmalara, ne de gazete ve mecmua yazıları dışında, uzun bir süre, eser yayınlama yoluna gitmez. Onu, eser vermede ağır davranmasında, kendi şahsi mizacıyla birlikte, ailesinden almış olduğu terbiyeyi ve üstat kabul ettiği Fransız yazarlarının "Mükemmellik" konusundaki tesirlerini de göz önünde bulundurmak gerekir.

Cumhuriyet devri yazarlarının büyük bir bölümü ülkemizdeki modernleşme maceramızı anlatırken, Abdülhak Şinasi Hisar onlardan farklı olarak, bir nevi zamanın çirkinlikleri ve maddi engelleri karşısında hayalen de olsa içinde yaşadığı zamanda uzaklaşıp çocukluk günlerine sığınmakla, kendince bir nevi mutluluğa erer.

Kendisinin "hikaye" adını verdiği, klasik romandan çok farklı biçimdeki romanlarda da, ağırlık noktası olarak olaylar yerine daha çok hatıralara, çevre ve mekan tasvirine yer verir. Yalı ve köşkerin içinde yaşanan hayatı, geçen zaman arasındaki münasebetleri, teşrifat, adet ve gelenekleri anlatırken duygu, düşünce ve hayata rüyaların bile aktarılmasına, eşya ve kıyafetlere varıncaya kadar birçok şeyin tasvirine büyük bir dikkat gösterir.

SAATLER İLE İLGİLİ BİLİNMEYEN KELİMELER:

Alafranga: Frenk üslubunda, Avrupalı usulünde, tarzında Alaturkanın karşıtı. "Batı fikir ve terbiyesiyle yetişmiş."

Alaturka: Türk usulü, Türk tarzında. Alaturka saat, ezani saat güneşin batısında on ikiyi göstermek üzere yararlanılan saat.

Alaturka Saat: Fasıllar gece yarısı demek olan alaturka saat beş, beş buçuğa kadar sürer (A.Ş. Hisar). Alaturka bir buçuk yatsı vakti... Bu alaturka saat beni birden bire çocukluğuma götürdü (R.N. Güntekin).

Cevahirle süslenmiş mineli kapakları olan:

Cevahir: Pırlanta, elmas, zümrüt, yakut gibi kıymetli taşlar.

Mineli: Mine ile süslenmiş, üzeri mine ile işlenmiş.

Mine: Madeni eşya üzerine vurulan renkli cam tabakası.

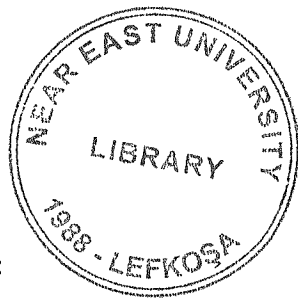
Münebbihli: (ar. Tenbih'ten münebbih). Esk. Uykudan kaldıran, uyandıran, gafleti dalgınlığı yok eden, ikaz eden.

Rakkaslı: (ar. raks'tan rakkas). Sarkaç: Artık Osman ona bu Arapça ayetlerin manalarını sormuyor. Kızın sesinde saat rakkası gibi vuran ahenge hayran (H.E. Adıvar).

O gecenin sessizliği içinde rakkasın çıkardığı o muntazam "tak tuk" lar gündüzünkinden birkaç derece daha büyümüş gibi işitiliyordu. (H.R. Gürpınar).

Kadran: Saat, pusula kronometre ve bu gibi göstergeli aletlerde üzerinde rakamların ve bölümlerin bulunduğu yuvarlak düzlem.

Saat fikrini tam verebilmek için giriş kapsamına da tam bir katran, manzarası verdim. (A.H. Tampınar)

DAİRELERLE İLGİLİ BİLİNMEYEN KELİMELER:

Hariciye: (ar. huruç>hariçten hariciyye) bir ülkenin dış siyaset işleri: Hariciye vekili (yani dış işleri) Dışarıyla ilgili olan.

İdare-i Mahsusa: Kamuya mahsus.

İdare: Kamuya ilişkin hizmetlerin tümü.

Mahsus: (ar. Husus'tan mahsus). Başkasında aranmayan yalnız birine veya bir şeye has olan: Ölüm bahsinde ümit insanlara mahsustur. (C.S. Tarancı).

İstanbul Orient Experesse:

Orient Experesse: 5 Haziran, 1983'te Milletlerarası yataklı vagonlar şirketi tarafından yapılan ve Paris-Münih-Viyana-Belgrat ve Sofya'dan geçerek Paris'i İstanbul'a bağlayan uzun mesafeli (3,186km) Milletlerarası tren seferleri. Güzergah birçok kere değişti. 1919'da ikiye bölünmüş ve 1926'da yerini kısmen yolu daha güneyden olan Simplon-Orient-Expresse ile Ariberg-Orient Expresse Seferleri adını aldı; 1930'da da Toros Expressi ile Anadolu'ya bağlandı.

Medine-i Münevvere:

Münevver: (ar. Nür'tenvir'den Münevver) Aydın (kimse): Hem de, bunlar oradaki ecnebi mekteplerini bitirmiş tahsilli, münevver ve zengin kızlardı.

Mekke-i Mükerreme:

Mükerrrem: (ar. Kerem>tekrin den Mükerrrem) saygıdeğer, aziz, sayın: Kabrine sebep yoksa, vezirim diye gerçek sen kendi düstür-i mükerrrem mi sanıyorsun. (Ziya Paşa).

Reji İdaresi:

Eskiden Tekel idaresine verilen ad. Reji kamu hizmetinin görülmesinde baş vurulan Usullerden biridir. Reji usulüne emanet usulü de denir. Osmanlı devletinde tütünün İşlenmesi bu şekilde sağlanıyordu. Bu yüzden bugün bazı yerlerde Tekel binalarına Reji denir.

Şehzadebaşı (Fevziye Kiraathanesi) Tiyatrosu:

İstanbul'da Şehzadebaşı 'ndaki bir kahvede kurulan tiyatro(1931).Nurettin Şevkati, Vedat Örfi, Reşit Rıza gibi sanatçılar tiyatronun kadrosunda yer aldılar. Tiyatronun Oynadığı bazı oyunlar: Othello, Taş Parçası, Kurt Ağzında Kuzu.

Şirket-i Hayriye :

Hayriye:Osmanlı devleti sınırları içinde ticaret yapanlara verilen ad.

VASITA İLE İLGİLİ BİLİNMEYEN KELİMELER:

Şimendifer: Demiryolu .

Tayyare: Uçak.

Tramvay: Yol profili üzerinde çıkıntı yapmayacak şekilde döşenmiş raylarla hareket eden taşıt.

EŞYALAR İLE BİLİNMEYEN KELİMELER:

Kerevet: Üzerine şilte serilen , tahtadan eğreti olarak yapılmış yüksek yer.

Konsollar: Üzerinde mermer tablo ve ayna bulunan, duvara dayalı kullanılan, çekmeceli, yüksek dolap.

Marsık: Yapılırken iyice yakılmamış olan, yanınca duman ve koku vererek baş ağrısı yapan odun kömürü.

Ökçesiz Aba Terlik:

Aba: Yünden yapılmış kaba kumaş.

Ökçe: Yüksek topuklu.

SAATLER:

Alafranga Saatler 75

Alaturka Saatler 75

Basit Saatler 75

Cam Kılıflı Saatler 75

Cevahirle Süslenmiş Mineli Kalıpları Olanlar 75

Duvar Saati 74

Ezani Saat 76

Göğüslere Takılan Broşlar İçinde Olan Saatler 75

Guguklu Saat 74

İçi Beyaz Alaturka Kadranlı Saatler 74

İki Yüzlü Saatler 75

İri Altın Kapaklı Saatler 75

İrili Ufaklı Saatler 75

Kuyruklu Saatler 74

Küçük Cep veya Ss Saatleri 75-92

Küçük Süslü Münebbihli Orta Saatler 92

Küre Biçiminde Olan Saatler 75

Mineli Kuyruklu Hususi Saatler 75-91

Münebbihli Saatler 75-91-92

Rakkaslı ve Rakamları Alaturka alar Saatler 74

Siyah Yelkovanlı Saatler 74

DAİRELER:

Elçilik 51-70-109

Hariciye Memurluğu 58-78-98-116-200-202

İdarehane 158

İdare-i Mahsusa 84

İstanbul Orient Expresse 104

Medine-i Münevvere 93

Mekke-i Mükەرreme 93

Reji İdaresi 50-110-142-162-164-209

Safahathane 124

Şehzadebaşı Tiyatroları 138

Şirket-i Hayriye 84

Terzihane 68

Tıbbiye 60

Ticarethane 140

Tiyatro Kumpanyası 63-146

Tütün İnhisar İdaresi 49-107

Yazihane 140-161

VASITA:

Araba 64-167

At Arabası 183

Gemi 102

Kamyon 85

Otobüs 147

Otomobil 147-151-160

Rolls Royce 160 (Marka Otomobil)

Sal 102

Sandal 117-118-155

Şimendifer 158

Tekne 129

Teyyare 158

Tramvay 147-164-188-192

Tren 64-143-147

Vapur 84-85-143-147-156-158

Yat 106

Yelkenli 106

ESYALAR:

Ayna 75-91-166-178-211-212-213

Battaniye 130

Çarşaf 79-85

Dolap 74-89-111

Fincan 79

Hasırlı Keçeli Halılar 77

İskemle 68-111-160

Kanepeler 68-111-114-116-160

Kerevet 116

Kitap Dolabı 132

Konsollar 75

Kopya Defteri 111

Kopya Makinesi 111

Mangal 77-80-83-86-89-90-124-169

Marsık 90

Masa 111-113-160-192

Merdiven 75-100

Orta Masa 92

Ökçesiz Aba Terlik 77

Perde 58-136

Sandık 69

Soba 111

Sofanın Tahta Kanepesi 140

Yatak 116-122-131-143-165-206

Yazı Masası 111

GENEL INDEX:

- Alafranga Saatler 75
Alaturka Saatler 75
Araba 64-167
At Arabası 183
Ayna 75-91-166-178-211-212-213
Basit Saatler 75
Battaniye 130
Cam, Kılıflı Saatler 75
Cevahirle Süslenmiş Mineli Kapaklı Saatler 75
Çarşaf 79-85
Dolap 74-89-111
Duvar Saatleri 74
Elçilik 51-70-109
Ezani Saatler 76
Fincan 79
Gemi 102
Göğüslere Takılan Broşlar İçinde Olan Saatler 75
Guguklu Saatler 74
Hariciye Memurluğu 58-78-98-116-200-202
Hasırlı, Keçeli Halılar 77
İçi Beyaz Alaturka Kadranlı Saatler 74
İdarehane 158
İdare-i Mahsusa 84
İki Yüzlü Saatler 75
İri Altın Kapaklı Saatler 75
İrili Ufaklı Saatler 75
İskemle 68-111-160
İstanbul Orient Exspresse 104
Kamyon 85
Kanepeler 68-111-114-116-160
Kerevet 116
Kitap Dolabı 132
Konsollar 75
Kopya Defteri 111
Kopya Makinesi 111
Kuyruklu Saatler 74
Küçük Cep veya Süs Saatleri 75-92
Küçük Süslü Münebbihli Orta Saatler 92
Küre Biçiminde Olan Saatler 75
Mangal 77-80-83-86-89-90-124-169
Marsık 90
Masa 111-113-160-192
Medine-i Münevvere 93
Mekke-i Mükerreme 93

Merdiven 75-110
Mineli, Kuyruklu, Hususi Saatler 75-91
Münebbihli Saatler 75-91-92
Orta Masa 92
Otobüs 147
Otomobil 147-151-160
Ökçesiz Aba Terlik 58-136
Rakkaslı ve Rakamları Alaturka Olan Saatler 74
Reji İdaresi 50-110-142-162-164-209
Roys Royce 160 (Marka Otomobil)
Safahathane 124
Sal 102
Sandal 117-118-155
Sandık 69
Siyah Yelkovanlı Saatler 74
Soba 111
Sofanın Tahta Kanepesi 140
Şehzadebaşı Tiyatroları 138
Şimendifer 158
Tayyare 158
Tekne 129
Terzihane 68
Tıbbiye 60
Ticarethane 140
Tiyatro Kumpanyası 63-146
Tramvay 147-164-188-192
Tren 64-143-147
Tütün İnhisar İdaresi 49-107
Vapur 84-85-143-147-156-158
Yat 106
Yatak 116-122-131-143-165-206
Yazı Masası 111
Yazıhane 140-161
Yelkenli 106
Yorgan 130

KAYNAKCA:

1. Meydan Larousse (24 Cilt),
2. Develioğlu, Ferit "Osmanlıca-Türkçe Ansiklopedik Lugat" Aydın Kitapevi Yayınları, 13. Baskı 1993 Ankara,
3. Ana Britannica,
4. Temel Britannica,
5. Büyük Larousse,
6. Abdülhak Şinasi Hisar bütün eserşeri 1,
7. Türk Edebiyatı ansiklopedisi.